

عنوان مقاله:

تغییرات فصلی جمعیت زنبور های پارازیتوئید تخم سن گندم و تعیین گونه های غالب در منطقه ورامین و حومه

محل انتشار:

فصلنامه گیاه پزشکی کاربردی، دوره 4، شماره 2 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده:

حسن قهاری - دانشیار حشره شناسی، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) شهر ری، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

تغییرات فصلی جمعیت زنبورهای پارازیتوئید تخم سن گندم (شامل Scelionidae و Encyrtidae) در پنج منطقه مختلف ورامین شامل جوادآباد، ده ماسین، قرچک، عسگرآباد و پیشوا مطالعه گردید. هفت گونه پارازیتوئید شامل *Telenomus chloropus*, *Trissolcus basalis*, *Tr. grandis*, *Tr. rufiventris*, *Tr. semistriatus*, *Ooencyrtus telenomicida* و *vassilievi* از ورامین و مناطق اطراف جمع آوری شدند. بر اساس نمونه برداری ها، در منطقه قرچک چهار گونه *T. semistriatus*, *T. grandis*, *T. rufiventris* و *vassilievi* جمع آوری شدند که دو گونه *T. semistriatus* و *T. grandis* جزو گونه های غالب منطقه بودند. میانگین درصد پارازیتیسیم *T. semistriatus* همواره بیش تر از سایر گونه های رقیب بود و بالاترین درصد پارازیتیسیم آن (۶۳/۴۴٪) در تاریخ ۱۳/۱۳۹۳ حاصل گردید. در منطقه پیشوا پنج گونه پارازیتوئید شامل *T. chloropus*, *T. semistriatus*, *T. vassilievi*, *T. grandis* و *T. basalis* جمع آوری شدند که *T. vassilievi* و *T. grandis* جزو گونه های غالب بودند. پارازیتیسیم زنبورهای *T. vassilievi* و *T. grandis* از تاریخ ۲۱/۱/۱۳۹۳ آغاز و حداکثر درصد پارازیتیسیم (۸۹/۲۷ درصد) برای *T. grandis* در تاریخ ۱۳/۱۳۹۳ و برای گونه *T. vassilievi* (۳۹/۲۲ درصد) در تاریخ ۸/۳/۱۳۹۳ به دست آمد. پارازیتوئیدهای منطقه جوادآباد شامل سه گونه *T. rufiventris*, *T. grandis* و *Telenomus chloropus* بودند که *T. rufiventris* به عنوان گونه غالب تعیین گردید. آغاز فعالیت پارازیتیسیم آن از تاریخ ۲۸/۱/۱۳۹۳ و حداکثر آن در تاریخ ۱۷/۲/۱۳۹۳ و به میزان ۴۴/۲۶ درصد به دست آمد. پارازیتوئیدهای جمع آوری شده از منطقه ده ماسین چهار گونه *T. semistriatus*, *T. vassilievi*, *O. telenomicida* و *T. grandis* بودند که دو گونه *O. telenomicida* و *T. semistriatus* جزو گونه های غالب منطقه بودند. حداکثر پارازیتیسیم برای گونه *T. semistriatus* در ابتدای خرداد و برای گونه رقیب آن (*O. telenomicida*) یک هفته بعد و در تاریخ ۸/۳/۱۳۹۳ به دست آمد. پارازیتوئیدهای فعال در منطقه عسگرآباد شامل شش گونه *T. grandis*, *T. vassilievi*, *T. rufiventris*, *O. telenomicida* و *semistriatus* بودند که سه گونه اول جزو گونه های غالب منطقه بودند. پارازیتیسیم برای گونه *T. vassilievi* در تاریخ ۸/۳/۱۳۹۳ و ۶۸/۱۶٪، برای گونه *T. rufiventris* در تاریخ ۸/۳/۱۳۹۳ و ۲۱/۱۳٪ و برای گونه *T. grandis* در تاریخ ۱۵/۳/۱۳۹۳ و به میزان ۷۲/۲۳٪ تعیین گردید. در رابطه با نسبت جنسی پارازیتوئیدهای فوق، میانگین درصد ماده های تولید شده در تمام مناطق نمونه برداری بیش تر از نرها بود.

کلمات کلیدی:

تغییرات فصلی جمعیت، پارازیتوئید، Scelionidae، Encyrtidae، سن گندم، گونه غالب، ورامین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1485896>

